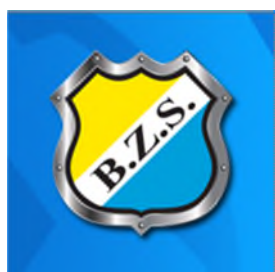

Notitie verzelfstandiging Burense voetbalverenigingen (BVV)

Datum: maart 2019
Bijzonderheden: deze notitie is een coproductie van de BVV en de gemeente.

Inhoudsopgave

Doel notitie	3
Aanleiding en inleiding	3
Samenwerkingsvorm en overeengekomen afspraken	4
Behaalde resultaten	5
Belangrijke projecten	6
Besluitvormingsproces	7
Consequenties van het besluit tot verzelfstandiging BVV	8
Afsprakenkader	11
Financiële dekking	11

Doel notitie

Deze notitie is bedoeld om de raad mee te nemen in de ontwikkelingen die er zijn geweest bij de totstandkoming van de samenwerking tussen de gemeente en de koepel, de financiële en maatschappelijke effecten en de besluitvorming.

Aanleiding en inleiding

Ontstaan samenwerking acht Burense voetbalverenigingen (december 2010)

De gemeente heeft in november 2010 kenbaar gemaakt dat in het kader van de Toekomstbestendige begroting de onderhoudsbijdrage velden en subsidies met ingang van 01 januari 2012 zou worden geschrapt. Als gevolg hiervan hebben de acht Burense voetbalverenigingen vanaf december 2010 onderling en soms in aanwezigheid van vertegenwoordigers van de gemeente frequent en regelmatig contact gehad, waarbij is onderzocht hoe door gezamenlijk optreden en uitwisseling van kennis en ervaring het effect van de voorgenomen bezuinigingen kon worden opgevangen.

Intentieverklaring tot samenwerking (eind 2011)

Nadat de eerste resultaten van het gezamenlijk optreden werden geboekt (in de raad van 12 april 2011 is bepaald dat een evenredig afbouw van de onderhoudsbijdrage over de jaren 2012 t/m 2014 dient plaats te vinden), werd eind 2011 door de voorzitters van de acht Burense voetbalverenigingen een intentieverklaring tot samenwerking ondertekend. Middels deze verklaring onderschreven de acht Burense voetbalverenigingen de intentie om zich gezamenlijk in te zetten voor het realiseren van een structurele vorm van samenwerking met als doel om d.m.v. het realiseren van gezamenlijke kostenbesparingen en/of opbrengst verhogingen uiteindelijk het effect van de volledige afbouw van de onderhoudsbijdrage (na 1 januari 2015) op te kunnen vangen. Hierbij dient uitdrukkelijk te worden vermeld dat de intentieverklaring niet tot doel had om fusies met elkaar te onderzoeken en/of aan te gaan. Bij de het aangaan van de intentie tot samenwerking was het doel van de acht Burense voetbalverenigingen om deze vorm van samenwerking op termijn over te laten gaan in een meer geformaliseerde samenwerking. Als doelstelling werd destijds geformuleerd om de eerste fase te benutten om te komen tot het uitvoeren van nader te definiëren Quick wins zodat de eerste resultaten in de vorm van kostenbesparing en/of opbrengst verhoging zichtbaar zouden worden en daarna een meer bindende vorm van samenwerking overeen te komen. Denk hierbij aan een stichting of koepel.

Samenwerkingsovereenkomst (juni 2013)

Een tussentijds gehouden evaluatie heeft de acht voetbalverenigingen unaniem doen besluiten om een minder vrijblijvende samenwerkingsvorm met elkaar aan te gaan dan de afgelopen twee jaar het geval was. In juni 2013 werd door de voorzitters van de acht Burense voetbalverenigingen en de gemeente Buren, in de hoedanigheid van de wethouder van Sportzaken een samenwerkingsovereenkomst getekend. De belangrijkste argumenten om tot deze vorm van samenwerken over te gaan waren o.a. het tot stand brengen van een structurele kwaliteitsverbetering middels het bundelen van de krachten, taakverlichting binnen de eigen vereniging tot stand te brengen en het realiseren van kostenbesparingen waardoor het sportaanbod beter en meer gepromoot kan worden.

Met de gemeente werd overeengekomen dat de algehele verantwoordelijkheid voor het proces van structurele samenwerking Burense voetbalverenigingen bij de besturen van de acht voetbalverenigingen ligt en de gemeente Buren, in de persoon van de wethouder Sportzaken, die het gehele proces nauwgezet blijft volgen en bij besluitvorming rekening houdt met de belangen van de Burense voetbalverenigingen. Concreet werd overeengekomen dat de gemeente een nakoming inspanningsverbintenis jegens de Burense voetbalverenigingen heeft om de samenwerkingsdoelen te blijven ondersteunen.

Evaluatie samenwerking

In 2014 werd door de koepel het initiatief opgepakt om de geformaliseerde samenwerking tussen de Burense voetbalverenigingen te evalueren. Hierbij werden zowel het proces als de project doelstellingen tegen het licht gehouden. Daarnaast werden de acht Burense voetbalverenigingen kritisch bevraagd of de wijze van samenwerken, in het licht gezien van de met de gemeente Buren overeengekomen afbouwregeling onderhoudsbijdrage, heeft geresulteerd in een soepele overgang

naar sterke en zelfstandige voetbalverenigingen en/of de continuïteit van de verenigingen onnodig in gevaar wordt gebracht doordat de onderhoudsbijdrage miv januari 2015 definitief weg zou vallen.

Samenwerkingsvorm en overeengekomen afspraken

Het voorzittersoverleg

Vanaf december 2010 tot op heden hebben de acht Burense voetbalverenigingen structureel met elkaar overlegd in het zogeheten “voorzittersoverleg” Burense voetbalverenigingen (BVV/ de koepel). Het “voorzittersoverleg” heeft tot taak het bewaken van de intentie tot samenwerken en iedere vereniging is in het BVV minimaal met één lid van het dagelijks bestuur vertegenwoordigd. In eerste instantie werd met de gemeente Buren overeengekomen dat op verzoek/aanvraag de wethouder sportzaken en/of een (beleids)medewerker van de gemeente Buren bij het overleg zou aansluiten, na verloop van tijd werd de beleidsmedewerker een vaste vertegenwoordiger en sloot de wethouder Sportzaken op verzoek (of eigen initiatief) aan.

Van elk overleg zijn door een secretaris (door BVV aangewezen) notulen opgemaakt. Deze notulen worden door de verenigingsvertegenwoordigers van het BVV ter kennis van de verenigingsbesturen gebracht en aan de beleidsmedewerker en wethouder Sportzaken van de gemeente Buren ter hand gesteld.

Gesteld kan worden dat alle acht de Burense voetbalverenigingen tot op heden actief hebben geparticipeerd in het BVV en/of uit het BVV voortkomende projectgroepen / werkgroep(en). Er is door alle partijen zoveel mogelijk met een vaste samenstelling deelgenomen aan de besprekingen/vergaderingen op basis van gelijkwaardigheid, met respect voor elkaar en met oog voor elkaars belangen.

Overwegingen samenwerking

De Burense voetbalverenigingen hebben vanaf december 2010 niet alleen onderkend maar ook uitgesproken baat te hebben bij het aangaan van een samenwerkingsovereenkomst omdat zij alleen op deze manier een structurele kwaliteitsverbetering tot stand kunnen brengen.

Afspraken voortkomend uit samenwerkingsovereenkomst

De acht Burense voetbalverenigingen hebben middels intentieverklaring (2011) en samenwerkingsovereenkomst (2013) besloten gezamenlijk een samenwerking aan te gaan op basis van gelijkwaardigheid en respect voor elkaar en met behoud van de eigen identiteit. Tijdens het aangaan van de samenwerkingsovereenkomst is nogmaals door alle partijen (voetbalverenigingen en de gemeente) naar elkaar uitgesproken en in de samenwerkingsovereenkomst opgenomen dat de continuïteit van de voetbalverenigingen door de afbouw van de onderhoudsbijdrage niet in gevaar mag komen. Het uitgangspunt (beleid) van de gemeente en de acht Burense voetbalverenigingen is dat de basis van de verenigingen in de dorpskernen ligt.

In de samenwerkingsovereenkomst is o.a. opgenomen dat:

1. door de verenigingen gezamenlijk activiteiten worden uitgevoerd met als doel versterking van de afzonderlijke exploitaties door daarvoor geschikt aanbod te combineren wat uiteindelijk dient te resulteren in kostenbesparing en/of opbrengstverhoging;
2. het gezamenlijk onderzoek gedaan wordt naar samenwerking met andere externe partijen en kennis wordt uitgewisseld over de beoefening van de voetbalsport.

Meer specifiek zou worden samengewerkt op de onderwerpen:

1. gezamenlijk centrale inkoop goederen en diensten (financieel beleid) en vrijwilligersbeleid (bijv. het gezamenlijk organiseren van scholingen);
2. gezamenlijk organiseren van sport - en spel activiteiten en gebruikmaking van accommodatie (velden en kantine);
3. uitwisselen van informatie op allerlei gebieden waar verenigingen mee te maken hebben;
4. een collectieve vertegenwoordiging (serieuze partner richting o.a. gemeente, bond en bedrijfsleven)

Behaalde resultaten

Geleidelijke afbouwregeling

Het gezamenlijk optreden van de acht Burense voetbalverenigingen heeft, nadat duidelijk was dat de onderhoudsbijdrage velden met ingang van 1 januari 2012 zou worden geschrapt, geresulteerd in een raadsbesluit dat voor de voetbalverenigingen een afbouwperiode noodzakelijk was om een de overgang in goede banen te kunnen leiden. Als gevolg hiervan heeft een evenredig afbouw van de onderhoudsbijdrage over de jaren 2012 t/m 2014 plaatsgevonden. Deze geleidelijke afbouw heeft de verenigingen meer ruimte gegeven om zich voor te bereiden op de toekomst.

Gezamenlijk centrale inkoop goederen en diensten (Quick wins)

Door o.a. gebrek aan tijd en expertise, hetgeen leidt tot het ontbreken van inzicht, volume bundeling en een goede inkoopstrategie, kreeg het inkopen van artikelen en diensten voor de samenwerking niet de aandacht en focus, die noodzakelijk is om er het maximale uit te halen. Het samenwerkingsverband heeft de Burense voetbalverenigingen niet alleen inzicht gegeven in de mogelijkheden maar ook daadwerkelijk besparingen opgeleverd. Zo wordt nu door een aantal verenigingen collectief energie ingekocht, zijn vanuit het collectief of gebruik makend van het collectief nieuwe contracten afgesloten met leveranciers van dranken en overige kantine gerelateerde artikelen en leveranciers van onderhoudsmaterieel en voetbalmaterialen. Verder is door meerdere voetbalverenigingen een nieuw kostenbesparend meerjarig (klein) onderhoudscontract tot stand gekomen voor het onderhoud van de velden (wekelijks- en jaarlijks onderhoud). Er kan worden gesteld dat het gezamenlijk optreden van de acht Burense voetbalverenigingen door kwetsbaar aanbod te combineren voor alle acht Burense voetbalverenigingen heeft geresulteerd in kostenbesparing en/of opbrengstverhoging.

Gezamenlijk organiseren van sport - en spel activiteiten en gebruikmaking van accommodatie (velden en kantine),

De afgelopen jaren werden door het collectief Burense voetbalverenigingen diverse initiatieven ontplooid om gezamenlijk sport- en spel activiteiten te organiseren. Zo is voor de oudere voetballers een 35+ competitie opgezet, werd enkele malen het groot Burens toernooi voor 1e elftallen gehouden en vond afstemming plaats bij het houden van toernooien voor jeugdteams zodat een goede spreiding van deze toernooien over de meimaand plaatsvond. Daarnaast werden diverse door vooral de jeugdcommissies gezamenlijke cursussen en themabijeenkomsten georganiseerd, zoals het opleiden van jeugdtrainers, scheidsrechters en het uitwisselen van kennis over de beoefening van de voetbalsport, de manier van trainen en de organisatiestructuur waaronder het gezamenlijk opleiden van kader.

Er kan worden gesteld dat het gezamenlijk optreden van de acht Burense voetbalverenigingen door het organiseren van sport- en spelactiviteiten niet alleen een gevoel van saamhorigheid is ontstaan maar heeft daarnaast voor de verenigingen extra inkomsten opgeleverd.

Uitwisselen van informatie en collectieve vertegenwoordiging (serieuze partner richting o.a. gemeente, bond en bedrijfsleven)

Op verschillende vlakken werd informatie uitgewisseld, zo werd het BVV-overleg gebruikt om kennis en ervaringen te delen zodat verenigingen bij het besturen van hun eigen vereniging gebruik konden maken van de good- en bad practices van anderen. Daarnaast werden met regelmaat relevante partners in het BVV-overleg uitgenodigd om ontwikkelingen op het vakgebied (veiligheid, hoe bestuur je een vereniging, implementatie nieuw beleid etc. etc.) met elkaar af te stemmen.

Ook hebben alle verenigingen een actieve ondersteunende rol gespeeld bij de realisatie van de harmonisatie van de OZB aanslag. En de inspanningen van het BVV overleg hebben ertoe geleid dat over 2015 een deel van de OZB zal worden terugbetaald aan de verenigingen.

Er kan worden gesteld dat het delen van kennis, ervaring en informatie een sterke succesfactor is voor de acht Burense voetbalverenigingen. Niet alleen heeft het de efficiëntie en het vermogen tot verbeteren van iedere individuele vereniging vergroot, daarnaast heeft het bijgedragen bij het ontwikkelen van een gezamenlijke identiteit. De Burense verenigingen treden daar waar nodig als collectief op, de krachten worden gebundeld en de belangen van zowel de individuele vereniging als het collectief BVV worden hierdoor beter behartigd. Verder kan worden gesteld dat oude vetes zijn begraven en de verenigingen op basis van gelijkwaardigheid met elkaar omgaan.

Voordelen van verzelfstandiging en de coöperatieve vereniging

Door de verdergaande verzelfstandiging van het beheer, onderhoud en de exploitatie staan de verenigingen voor een nieuwe, complexe uitdaging. De coöperatie ontzorgt de verenigingsbesturen door (een aantal van) deze processen voor en deels in samenwerking met de vereniging te organiseren. Daarbij maakt ze gebruik van de kennis die in alle verenigingen aanwezig is en zorgt ze voor behoud hiervan. Verder:

- participatie in de coöperatie leidt tot betere inkoopvoorwaarden en leveringscondities van producten en diensten aan de verenigingen/leden. Er vinden besparingen plaats bij de gemeenschappelijke inkoop van materialen en voorzieningen;
- de coöperatie zorgt voor een aanvullend dienstbetoon. Uiteindelijk moet dit leiden tot directe voordelen en kostenverlagingen c.q. uitstel/afstel van hogere kosten;
- samenwerking tussen verenigingen wordt in de coöperatie ook rechtsgeldig vorm gegeven. Zo wordt ook de hoofdelijke aansprakelijkheid van bestuurders en vrijwilligers in verenigingen beperkt;
- een belangrijke besparing kan de mate van vrijwillige werkzaamheden bij de verenigingen zijn. Dit is mede afhankelijk van de mate waarin de coöperatie de exploitatie, beheer en onderhoudswerkzaamheden regelt in plaats van de vereniging die dit niet zelf meer hoeft te doen en hiertoe ook niet de specifieke kennis in huis behoeft te hebben;
- op de inkoop- en dienstverlening realiseert de coöperatie een BTW-voordeel. De voordelen die de coöperatie hierdoor realiseert worden uiteindelijk weer uitgekeerd aan de leden, de verenigingen.

Belangrijke projecten

De afgelopen jaren zijn door de Burense verenigingen diverse vernieuwende projecten opgepakt. Onderstaand worden enkele projecten benoemd, die in samenspraak met de gemeente tot stand zijn gekomen.

• **Project School, Jeugd & Voetbal**

Om onze jeugd nog meer te verbinden met de voetbalvereniging is een programma opgesteld dat jongens en meisjes van de basisschool op een speelse manier laat kennismaken met de voetbalvereniging uit de buurt. Het fundament van onze Burense voetbalverenigingen is tenslotte de jeugd en door een goede samenwerking tussen de basisschool en de voetbalvereniging te ontwikkelen kunnen kinderen ervaren hoe leuk het is om te voetballen. Door het organiseren van genoemd project hebben de Burense verenigingen subsidie van de gemeente ontvangen. Naast het geldelijke gewin heeft het voor de meeste Burense verenigingen extra jeugdleden en een duurzame verbinding met de basisscholen opgeleverd.

• **4D boarding**

De energiekosten zijn voor de voetbalverenigingen een hoge post op de begroting. Met het doel om de energierekening van alle Burense voetbalverenigingen op termijn lager uit te laten vallen heeft het voorzittersoverleg BVV de ontwikkelingen van het bedrijf Cablean van meet af aan op de voet gevolgd. De onderneming Cablean uit Sliedrecht heeft 4-D borden ontwikkeld die op termijn bij iedere voetbalvereniging langs de velden geplaatst kunnen worden. De 4-D borden kunnen zelf groene energie opwekken en terug leveren aan de energiemaatschappijen, het bevordert de duurzaamheid, zorgt voor werkgelegenheid in de regio en levert 'groene publiciteit' op. In samenspraak met de BVV werd bij SCR in Rijswijk een pilot gestart om deze nieuwe technologie toe te passen. Langs het voetbalveld van SCR zijn 4-D boarden geplaatst die voorzien zijn van zonnepanelen. Deze zijn door het bedrijf Cablean uit Sliedrecht aan SCR geschonken. Met de plaatsing van 4-D boarding kan SCR volop inzetten op luchtzuivering, wateropvang, zonnepanelen, zonneboilers en reclame langs de lijn. De heeft destijds tienduizend euro aan dit project gelabeld.

Na het bestuderen van alle informatie over deze pilot is de BVV van mening dat deze techniek bij alle Burense voetbalverenigingen toegepast kan worden zeker nu een model is ontstaan waarin aan het plaatsen van de borden geen investeringskosten meer zijn verbonden maar alleen m² grond van de accommodatie voor plaatsing ter beschikking gesteld moet worden. Voor de voortgang zijn de voetbalverenigingen afhankelijk van de gemeente om reden dat zij als eigenaar van de gronden hiervoor goedkeuring moeten verlenen.

- **Walking Football**

Deze nieuwe voetbalvorm is inmiddels bij 3 clubs in de gemeente succesvol en met enthousiasme uitgerold. Walking Football is een sportieve, sociale activiteit voor 60-plussers. Het sociale aspect en bewegen staat voorop. Voetbal is hierbij het middel dat op de derde plaats staat. Ouderen worden bij elkaar gebracht (zelfs uit hun isolement gehaald), gaan bewegen en sporten. Deelnemers worden actiever, leefstijl verbetert en gezondheid wordt bevorderd. Walking Football creëert een gemeenschap waar ouderen zich thuis voelen. Walking Football draagt bij aan het gebruik overdag (doordeweeks) van de sportaccommodaties. Voor de clubs vormen deelnemers aan het walking football een nieuwe doelgroep wat betreft betrokkenheid bij het verenigingsleven en het werven van nieuwe vrijwilligers en kaderleden.

- **Meerjarig onderhoudsprogramma / Kiwa**

Door de Burense voetbalverenigingen is in 2013 een meerjarig grootonderhoudsplan opgemaakt. Opzet van de BVV is dat de zorg voor alle onderhoudswerkzaamheden aan de velden (inclusief vervanging) wordt ondergebracht bij de koepel. De koepel verplicht zich de sportterreinen gedurende de looptijd van de overeenkomst te beheren en onderhouden volgens de gangbare normen van NOC*NSF en/of K.N.V.B. Voordelen van de constructie zijn dat het collectief BVV zich verder doorontwikkeld (oprichten van een coöperatie), verantwoordelijk is voor het beheer en onderhoud van alle voetbalvelden en hierdoor ook gedwongen wordt om als collectief keuzes te maken bij het doen van uitgaven. De individuele vereniging hoeft hierdoor niet meer de gang naar de gemeente te maken en de gemeente draagt voor de periode van 20 jaar alle onderhoudswerkzaamheden tegen een vast jaarlijks bedrag over aan de koepel en op kan op afstand als eigenaar van de gronden de kwaliteitsnorm bewaken.

Vooruitlopend op deze nieuwe constructie zijn in de jaren 2013 en 2014 met de gemeente enkele acties uitgevoerd. Zo is, mede omdat renovatie van enkele velden niet langer kon worden uitgesteld, in de kadernota 2014 structureel € 40.000 opgenomen voor renovatie van de voetbalvelden*. Verder is door de gemeente aan Kiwa ISA Sport opdracht gegeven om alle voetbalvelden in de gemeente te onderzoeken en een renovatieschema op te stellen (renovatie korte termijn, binnen 2 tot 5 jaar, termijn van 5 tot 10 jaar en niet noodzakelijk de komende 10 jaar) inclusief een kostenindicatie. Om reden dat besluitvorming rondom het meerjarig onderhoudsplan uitbleef, is in overleg met de gemeente afgesproken om de uitslagen van de rapportage ISA Sport te gebruiken.

* In de praktijk blijken deze middelen ruim onvoldoende. Oorzaken:

- de renovatiekosten zijn sinds 2014 fors gestegen;
- op basis van een geactualiseerd renovatieschema is gebleken dat gemiddeld veel meer dan één veld per jaar moet worden gerenoveerd;
- de renovaties van de kunstgrasvelden zijn opgenomen in een geactualiseerd renovatieschema en deze zijn veel duurder dan de renovaties van natuurgrasvelden.

Besluitvormingsproces

Geconstateerd wordt dat het samenwerkingsproces van de gemeente en de koepel tussen 2014 en 2017 enigszins gestopt is. In januari 2017 wordt weer energie gezet op het samenwerkingsproces en verzoekt de gemeente aan de koepel (de Burense voetbalverenigingen) met een voorstel te komen. Op verzoek van de koepel begeleidde een extern adviseur dit proces.

In 2017 is voortvarend gewerkt aan de verzelfstandiging. Om tot verzelfstandiging van de buitensportaccommodaties te komen moesten verschillende elementen worden uitgewerkt. Dat kon niet anders dan in onderlinge samenhang. Daarbij gingen overeenstemming, draagvlak en kwaliteit voor op snelheid. Het proces is dan ook niet in 2017 helemaal afgerond, zoals de verwachting was. Wel zetten de acht voetbalverenigingen in 2017 belangrijke stappen. Zij beseffen dat de verzelfstandiging van de buitensportaccommodaties belangrijk is voor de toekomst van de clubs.

Per brief van 21 december 2017 heeft de koepel een voorstel naar de gemeente gezonden in de vorm van een notitie met betrekking tot het onderwerp verzelfstandiging van de buitensportaccommodaties.

Het voorstel van de koepel voorziet in een structurele, duurzame en werkbare oplossing c.q. samenwerking met betrekking tot de voetbalvelden van het sportpark van de betreffende voetbalverenigingen, de vraagstelling van de gemeente en het hieraan ten grondslag liggende beleid. Wel vragen de clubs nadrukkelijk aandacht voor hun rol en positie binnen de lokale gemeenschap. In maatschappelijk opzicht, in het kader van sport en bewegen, en wat de sociale aspecten betreft. De clubs tonen betrokkenheid en actieve participatie. Met bijna 2.300 leden (ofwel 8,6% van de Burense bevolking) en meer dan in totaal 500 vrijwilligers (die gezamenlijk jaarlijks ruim meer dan 100.000 uur vrijwilligerswerk doen) zetten de acht clubs zich in voor de lokale gemeenschap en willen de clubs zich verder ontwikkelen tot financieel gezonde en toekomstbestendige open, maatschappelijk betrokken clubs die ruimte biedt voor sporten, bewegen en in sociaal opzicht een 'ontmoetingsplaats' bieden.

Met het voorstel komen meer taken en verantwoordelijkheden richting de vereniging waarop door de clubs op verantwoorde wijze moet worden geanticipeerd.

Uit het voorstel komt in ieder geval naar voren dat:

- clubs verantwoordelijkheid nemen en bereidheid tonen tot eigen bijdrage/inzet (al dan niet via zelfwerkzaamheid) wat betreft beheer, onderhoud accommodaties;
- clubs meewerken waar het gaat om de wens van de gemeente om meer op afstand te acteren;
- clubs hechten aan goede, langdurige afspraken (in de vorm van nieuwe overeenkomsten) wat betreft gebruik, beheer en onderhoud van de accommodaties;
- clubs bereid zijn 13% van de beschikbare speelvelden in te leveren om in lijn te komen met normering die geldt op grond van ledenaantallen (verantwoorde omgang gemeenschapsgeld);
- clubs bereid zijn 'inspanningsverplichtingen' te leveren met betrekking tot het zijn van een vitale vereniging, maatschappelijk actief betrokken, en onderdeel zijn van de lokale samenleving;
- clubs bereid zijn periodieke verantwoording af te leggen wat betreft hun reilen en zeilen;
- clubs open staan voor een samenwerkingsmodel waarbij periodiek de behoefte aan speel- en trainingsruimte afgestemd wordt aan de actuele situatie;
- sprake wordt van:
 - a. verantwoord beheer van aan de gemeente toebehorende velden
 - b. b/ beheersbaar financieel gemeentelijk beleid (in plaats van verrassingen c.q. ad hoc beslissingen) door tijdig/jaarlijks de voor langere tijd vastgestelde nodige voorzieningen te treffen en juiste middelen vrij te maken.

In 2018 zijn de onderhandelingen gevoerd tussen gemeente en de koepel. Dit heeft eind 2018 geleid tot overeenstemming over een afsprakenkader. Alle acht Burense voetbalverenigingen zijn het unaniem eens over dit afsprakenkader. Nadere uitwerking en formalisering vindt plaats door middel van een contract tussen de gemeente en de koepel nadat de raad heeft ingestemd met het afsprakenkader.

Consequenties van het besluit tot verzelfstandiging BVV

Het bomenonderhoud blijft bij de gemeente.

Dagelijks beheer en onderhoud (bijvoorbeeld schoonmaken van de gebouwen, opruimen en onderhoud van de sportterreinen, velden, dugouts, hekwerken, veldafrostering en omliggend terrein, vervangen van veldverlichting, materiaalbeheer, sportparkverharding e.d.), renovaties en groenonderhoud zijn straks voor rekening en verantwoording van de koepel. Er is één uitzondering gemaakt, namelijk met betrekking tot het onderhoud van de bomen. Vanwege de verantwoordelijkheid en risico's op aansprakelijkheid bij nalatig onderhoud en de specialistische kennis en ervaring die nodig is voor deze werkzaamheden, blijft dit bij de gemeente.

Wellicht ten overvloede: het beheer en onderhoud van de watergangen blijft uiteraard ook een verantwoordelijkheid van de gemeente of het Waterschap, afhankelijk van de soort/type watergang.

In het eerste jaar éénmalig extra financiële bijdrage noodzakelijk.

In het eerste jaar is een incidentele gemeentelijke bijdrage nodig van € 60.000,- ten behoeve van opstartkosten van de koepel (€ 10.000,-) en vergoeding voor KIWA-inspecties en daaruit voortvloeiende herstelacties (€ 50.000,-). In het laatste geval betreft het een aankoopsom van alle verplichte 4-jaarlijkse KIWA-keuringen en –rapportages, inclusief de kosten van de daaruit

voortvloeiende (herstel)kosten. Een eventuele besparing of tekort op dit bedrag komt voor rekening of ten gunste van de koepel.

Gedurende de eerste 5 jaar zal een extra bijdrage nodig zijn voor het wegwerken van het achterstallig onderhoud bij de voetbalverenigingen.

De gemeente en de koepel hebben van iedere voetbalvereniging een inventarisatie opgesteld waarin de aanwezige voorzieningen op de voetbalvereniging zijn opgenomen, alsmede het achterstallig onderhoud en de gebreken. Op basis van deze inventarisatie zijn partijen overeengekomen dat de koepel gedurende een periode van 5 jaar een bijdrage van de gemeente zal ontvangen van € 10.000,- per jaar. De koepel heeft hiermee de mogelijkheid om gefaseerd het achterstallige onderhoud weg te werken. Een eventuele besparing of tekort op dit bedrag komt voor rekening of ten gunste van de koepel.

De gemeente levert structureel een financiële bijdrage voor het groenonderhoud (excl. de bomen) op de sportparken.

De koepel wordt verantwoordelijk voor het groenonderhoud op de sportcomplexen. Denk aan onderhoud en beheer van de bosplantsoenen, de hagen, de overtollige velden, etc. Het bomenonderhoud blijft, zoals hiervoor vermeld, een verantwoordelijkheid van de gemeente. Voor het groenonderhoud is een structurele gemeentelijke bijdrage nodig van maximaal € 24.000,-. Deze bijdrage wordt vanaf 2020 jaarlijks geïndexeerd op basis van CPI.

Een eventuele besparing of tekort op dit bedrag komt voor rekening of ten gunste van de koepel.

Partijen zijn het op ambtelijk niveau eens over het afsprakenkader; daarmee kan de lang gekoesterde wens voor verzelfstandiging definitief worden afgerond.

De verenigingen willen graag zeggenschap over hun eigen accommodaties. De verenigingen worden vertegenwoordigd door de koepel. Na het raadsbesluit kan de koepel formeel worden opgericht en kan een contract worden gesloten met de gemeente op basis van het afsprakenkader. De koepel zal bij de formalisering opteren voor een coöperatieve vereniging met of zonder winstoogmerk. Een en ander is afhankelijk van de fiscaal meest gunstige condities. Afgesproken is dat het fiscale, c.q. het BTW-risico bij de koepel ligt.

Samenwerking van de individuele verenigingen in een coöperatie betekent een versteviging van de positie van de Burense voetbalverenigingen.

De acht voetbalverenigingen in de gemeente verschillen in cultuur, bestuurskracht en aantal leden. Door samen te werken is de toekomst van het voetbal in de gemeente Buren beter gewaarborgd. Ook heeft de gemeente door de komst van de coöperatie één aanspreekpunt in plaats van acht verschillende aanspreekpunten bij de individuele voetbalverenigingen.

De gemeente Buren blijft eigenaar van de voetbalvelden maar de zeggenschap en de verantwoordelijkheid over het beheer en onderhoud van de voetbalvelden komt bij de koepel te liggen. De gemeente is volledig (zowel juridisch als economisch) eigenaar van de grond van de sportparken behoudens de clubgebouwen waarvoor een recht van opstal gevestigd is. Als zodanig is de gemeente verantwoordelijk voor het beheer en gebruik, evenals aansprakelijk voor schade aan/van derden bij gebreken. De verantwoordelijkheid voor het beheer (incl. renovatie en onderhoud) en gebruik verlegt de gemeente naar de koepel en indirect naar de individuele verenigingen. Alle acht Burense voetbalverenigingen doen mee. De koepel zal een gebruiksovereenkomst met iedere individuele voetbalvereniging sluiten waarin per sportpark het gebruik, beheer en onderhoud van de velden is geregeld.

Het fiscale-/ BTW-risico ligt bij de koepel.

Met de verzelfstandiging komen er meer taken op de verenigingen af dan tot dusver. Indien er geen coöperatie komt staan alle verenigingen voor de uitdaging om deze processen betreffende het gebruik, beheer en onderhoud alleen te organiseren. Een proces waarop menig vereniging niet berekend is door te weinig capaciteit (vrijwilligersinzet) dan wel geen c.q. onvoldoende deskundigheid en kwaliteit bij de vereniging. Daarnaast kunnen de verenigingen dan geen gebruikmaken van het BTW-voordeel en eventueel te genereren inkoopvoordeel dat de coöperatie genereert c.q. biedt. Het is de bedoeling dat de koepel na het raadsbesluit formeel overgaat in een coöperatieve vereniging met winstoogmerk zodat maximaal geprofiteerd kan worden van BTW-voordelen. Alle bijdragen van de gemeente, zoals vermeld in onderhavig voorstel zijn inclusief eventuele kostprijsverhogende BTW, c.q. het fiscale-/BTW-risico ligt bij de koepel.

Het gemeentelijk beleid is erop gericht voetbalverenigingen c.q. sportparken te steunen die vitaal zijn en een maatschappelijke functie vervullen.

De voetbalverenigingen tonen betrokkenheid en actieve participatie. Alle acht clubs zetten zich in voor de lokale gemeenschap en willen zich verder ontwikkelen tot financieel gezonde en toekomstbestendige, open en maatschappelijk betrokken clubs die ruimte bieden voor sporten, bewegen en in sociaal opzicht een 'ontmoetingsplaats' bieden.

Bijgevoegd is een actueel overzicht van de aantallen leden en teams van alle acht voetbalverenigingen (bijlage 2).

De koepel en de gemeente zullen een intentieovereenkomst sluiten met betrekking tot de 'vitale sportvereniging'. De 'vitale sportvereniging' is een concept waarmee sportverenigingen een nieuw beweeg- en activiteitenaanbod ontwikkelen dat bijdraagt aan het welzijn, de gezondheid en participatie van burgers uit de wijk. Meer informatie over de 'vitale sportvereniging' is bijgevoegd (bijlage 3). De sportvereniging zet haar kernkwaliteiten niet alleen in voor eigen (sport-)leden, maar ook voor de samenleving. De intentieovereenkomst beoogt ook om afspraken te maken over het duurzaam omgaan met de fysieke leefomgeving. Jaarlijks zal door de koepel verantwoording worden afgelegd aan de gemeente over de wijze waarop aan de doelstellingen omtrent de 'vitale sportvereniging' is voldaan.

De koepel kan gecompenseerd worden voor de verschuldigde huur van de sportvelden als zij voldoet aan de nader uit te werken eisen van vitaliteit. Het totale huurbedrag waarvoor compensatie kan worden verleend bedraagt € 52.000,- per jaar. Dit bedrag is als volgt berekend:

- 18 normvelden natuurgras x € 2.000,-/huur per jaar = € 36.000,- per jaar;
- 2 normvelden kunstgras x € 8.000,-/huur per jaar = € 16.000,- per jaar.

De gemeente stelt jaarlijks een bijdrage aan de koepel ter beschikking en verwacht daartegenover volledige zelfredzaamheid van de voetbalverenigingen.

Jaarlijks stelt de gemeente een financiële bijdrage aan de koepel ter beschikking zodat zij volledig zelfstandig kan opereren. Deze bijdrage wordt vanaf 2020 jaarlijks geïndexeerd op basis van CPI. De koepel legt over de aanwending van deze bijdrage jaarlijks verantwoording af aan de gemeente. De financiële bijdrage wordt iedere vier jaar herzien op basis van kwaliteitsinspecties, inflatie- en prijsontwikkelingen alsmede ontwikkelingen bij de aangesloten clubs (onder meer op het gebied van aantal leden, teams, vitaliteit), mate en wijze gebruik velden en wijze en kwaliteit van uitvoering van het regulier onderhoud. Het eerste herijkmoment is gelegen in het jaar 2023.

Finale kwijting over onderhoud en eigendom van zaken

Partijen spreken af dat alle zaken die zich bevinden op de sportvelden* in eigendom overgaan naar de verenigingen/de koepel, exclusief de gronden en gebouwen, in de staat waarin deze zich thans bevinden. Dit betekent dat, indien sprake is van ondeugdelijke materialen of achterstallig onderhoud, dit voor rekening en risico komt van de koepel.

* Te denken valt aan: de doelen, de ballenvangers, de dugouts, de hekwerken, de afrasteringen, etc.

Verenigingen leveren overtollige velden in.

De gemeentelijke bijdrage geldt alleen voor de aangewezen 'normvelden' (wedstrijd velden en trainingsvelden) en de veldinrichting (dugouts, doelen etc.). In totaal is er sprake van 20 normvelden. Indien een voetbalveld niet als 'normveld' is aangewezen dan blijft dit veld gedurende vijf jaar beschikbaar voor gebruik door de koepel voor maatschappelijke activiteiten. Alle verantwoordelijkheden, aansprakelijkheden, risico's, beheer en onderhoud die verbonden zijn aan het gebruik van het niet-normveld komen in dit geval voor de koepel. Als na de periode van vijf jaar blijkt dat het veld nog steeds niet nodig is als normveld, valt dit veld/de grond terug aan de gemeente. Thans is sprake van 3 overtollige velden, namelijk bij de voetbalverenigingen in Buren, Ingen (ISC) en Zoelen (SCZ).

In de begroting 2019 is eenmalig € 25.000 beschikbaar gesteld voor 'Sportverenigingen ontwikkelen naar open clubs'.

Samen met de Gelderse Sportfederatie (GSF) werken we met de sportverenigingen aan de gewenste ontwikkeling. De gemeente faciliteert de komende vier jaar de ondersteuning door de GSF. Als de gemeente hierin actief is, zijn er mogelijkheden voor ondersteuning vanuit de provincie. In de

begroting 2019 is een bedrag van € 25.000 beschikbaar. Bij de opstelling van de kadernota 2020 wordt overwogen om dit bedrag structureel op te nemen.

De reserve Maatschappelijke investeringen is in 2013 gevormd voor investeringen met een maatschappelijk doel.

Hoewel de kosten (opstartkosten, vergoeding KIWA-inspecties en wegwerken achterstallig onderhoud) die we met deze onttrekking financieren geen directe relatie hebben met een concreet maatschappelijk doel, bereiken we indirect met dit voorstel wel een groot maatschappelijk doel namelijk het bevorderen van beleid dat erop gericht is om voetbalverenigingen/sportparken te steunen die vitaal zijn en een brede maatschappelijke functie vervullen.

De reserve is nihil.

Na onttrekking van € 110.000 is de reserve nihil en kan de reserve worden opgeheven.

Afsprakenkader

De navolgende afspraken gelden als kader voor het af te sluiten contract tussen gemeente en BVV:

- a. een contractperiode van 20 jaar;
- b. een verplichting voor de koepel om te investeren in maatschappelijke activiteiten, bevorderen vitaliteit en ontwikkeling naar open verenigingen;
- c. de koepel kan gecompenseerd worden voor de verschuldigde huur van de sportvelden als zij voldoet aan –nader uit te werken- eisen van vitaliteit;
- d. een geïndexeerde gemeentelijke bijdrage voor renovaties en onderhoud van de velden en alle toebehoren van € 140.000,- per jaar;
- e. het bomenonderhoud op de sportparken blijft een verantwoordelijkheid van de gemeente;
- f. een incidentele gemeentelijke bijdrage in het startjaar (2019) van € 60.000,- ten behoeve van opstartkosten van de koepel en vergoeding voor KIWA-inspecties en daaruit voortvloeiende herstelacties;
- g. vanaf 2019 t/m 2023 een gemeentelijke bijdrage van € 10.000,- per jaar te verstrekken aan de koepel voor het gefaseerd wegwerken van achterstallig onderhoud;
- h. gedurende de contractperiode het groenonderhoud op de acht sportcomplexen over te laten aan de koepel en hieraan een jaarlijkse gemeentelijke bijdrage te koppelen van maximaal € 24.000,-;
- i. naast de afspraken met de koepel zijn aanvullende maatwerkafspraken nodig met FC Lienden (over eigendomssituatie kunstgrasveld) en MEC'07 (vanwege de afwijkende bestaande overeenkomst ten opzichte van de andere verenigingen).

Financiële dekking

De eenmalige kosten genoemd bij de afspraken 1f en 1g van € 110.000,- kunnen worden gedekt uit de reserve 'Maatschappelijke investeringen'. Na deze onttrekking kan de reserve worden opgeheven.

De structurele kosten genoemd bij afspraak 1h voor groenonderhoud op de sportvelden kunnen worden opgenomen in de Kadernota 2020. De financiële dekking kan in dit geval worden betrokken bij het vaststellen van deze Kadernota in de raad van juli 2019.

Voor dit jaar (2019) proberen we het bedrag binnen de bestaande budgetten op te lossen. Mocht later dit jaar blijken dat dit niet lukt dan volgt een melding in een tweemaandsrapportage.